# “Ζήτημα εθνικό”: Ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα σε κοινωνία και Κράτος

*Του Μηνά Μπλάνα*

“Εθνικός διχασμός”, “Εθνική απειλή”, “Εθνικός εχθρός”, “Εθνική δυσφήμιση”, “Εθνική ασφάλεια”, “Εθνική προσβολή”, “Εθνική ανάπτυξη”, “Εθνική κυριαρχία”. Μέχρι και τον μηδενισμό τον πήραν και τον κάνανε εθνομηδενισμό. Το μόνο που μένει είναι η Εθνική Ελλάδος και το Εθνικό Λαχείο.

Αν μελετήσουμε πιο ενδελεχώς την ρητορική που χρησιμοποιείται ανά τα Κράτη και όχι μόνο στον ελλαδικό χώρο, θα παρατηρήσουμε την χρησιμοποίηση σε κάθε ευκαιρία του όρου εθνικού για την δικαιολόγηση κάθε ενέργειας της εξουσίας. Με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να μην αφήνει περιθώρια αμφισβήτησης για περαιτέρω διάλογο. Μια φράση που πάει πλάι πλάι πάντοτε και με την πρακτορολογία.

Από την Ρωσία και την Ουκρανία που βρίσκονται σε πόλεμο μέχρι και την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία που έχουν κηρύξει τον πόλεμο με την βούλα της Ε.Ε. στην ίδια τη ζωή και σε κάθε σκουρόχρωμη ύπαρξη μέσω των pushbacks, των στρατοπέδων συγκέντρωσης και παρόμοιων πρακτικών ελέγχου. Από τα πιο απολυταρχικά καθεστώτα όπως η Τουρκία μέχρι και στην καρδιά της Ευρώπης και στις Η.Π.Α των βασανιστηρίων. Κι από εκεί στην άκρη της γραμμής του τηλεφώνου σου.

**Τι είναι αυτό που καθιστά ανθεκτική την κάθε διακυβέρνηση;**

Μια κοινή φρασεολογία και ρητορική διέπει την κάθε περίπτωση. Δεν είναι άλλη από την αναγωγή του οτιδήποτε έχει να κάνει με την καταπίεση του Κράτους μέχρι και την απλή αντιπαράθεση και

στον αντίποδα την αντίσταση σε εθνικό ζήτημα.

Κι αυτό γιατί ο κάθε επικοινωνιολόγος του κάθε Ηγέτη γνωρίζει πως αυτό που ενώνει τους κατόχους της εξουσίας με την κοινωνία δεν είναι άλλο από την φαντασίωση του έθνους. Δηλαδή μια κοινή ιστορία, ένας κοινός τόπος γύρω από ένα σύμβολο. Ένας όρος, δηλαδή, που μπορεί να διαπερνά συμφέροντα, τάξεις και οτιδήποτε στον διάβα του, ακόμα και την ίδια την ανθρώπινη ζωή.

Σε κάθε κρίση, η επίκληση δεν σταματάει. Είναι ο λόγος συσπείρωσης γύρω από το Κράτος και τις ενέργειες του με ακρογωνιαίο λίθο και peak αυτής της πίστης στο έθνος, τον μιλιταρισμό.

Ο όποιος πολιτικός διάλογος, ακόμα και στα πλαίσια της παρηκμασμένης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας παραμερίζεται, αρκεί κάτι να λογίζεται ως εθνικό. Κάπως έτσι βρέθηκε το κουμπί.

Το κουμπί για όποιον/α αντιστέκεται να λογίζεται ως εσωτερικός εχθρός. Και παράλληλα εχθρός της κοινωνίας. Το κουμπί για τον κοινωνικό κανιβαλισμό, τον ρατσισμό και τον εθνικισμό. Μα πάνω απ’ όλα το κουμπί για την κοινωνική συναίνεση. Όποιος/α καταγγέλλει το Κράτος της χώρας του είναι επικίνδυνος/η για το Έθνος, άρα πρέπει να εξοντωθεί.

Για κάθε Κρίση υπάρχει μία λύση. Για κάθε πολεμική στο εσωτερικό του Κράτους, μία διέξοδος.

Και για την αντιπολίτευση σε κοινοβουλευτικό επίπεδο το να πειράξεις μία τέτοια έννοια και το πώς χρησιμοποιείται κάνει φυσικά τζιζ. Γιατί έτσι λειτουργούν τα καθεστώτα και οι σύγχρονες δημοκρατίες. Δεν είναι “ελληνικό φαινόμενο”, είναι στρατηγική διακυβέρνησης που διαπερνά τις “δημοκρατίες” σε παγκόσμιο επίπεδο. Το έθνος συσπειρώνει την κοινωνία γύρω από το κράτος και την εξουσία του, ειδικότερα σε περιόδους αμφισβήτησης του.

Όπως και με τον Έβρο το 2020. Το καλύτερο παράδειγμα συσπείρωσης γύρω από το κράτος. Εκεί ξεδίπλωσε με τον καλύτερο τρόπο την συνταγή αυτή. Εκεί που ήταν στημένη στον τοίχο η ραχοκοκαλιά του Κράτους, δηλαδή η Ελληνική Αστυνομία και η καταστολή, ξαφνικά βαφτίστηκαν εθνικοί ήρωες. Ενώ πριν λίγες εβδομάδες έσπαγαν αμάξια, έβριζαν και τραμπούκιζαν ντόπιους/ες σε νησιά και ό,τι σταθεί στον διάβα τους. Αυτό κι αν πάει να πει επιτυχία, ειδικά όταν εκτυλίσσεται με τόσο αντιδραστικά και ρατσιστικά χαρακτηριστικά μέσα σε έναν εθνικιστικό παροξυσμό. Δόξα στο Κράτος, θάνατος στους ξένους, ακόμα και η Χ.Α. θα ζήλευε για όλο αυτό.

Παρ’ όλη την κοινά αποδεκτή συνταγή επιτυχίας του κάθε καθεστώτος, πάντα υπάρχει και ο αισθητός κόσμος που έρχεται να την αποκαταστήσει. Το με τι όρους και έως πότε θα ετεροκαθορίζεται η ίδια η κοινωνία είναι ένα άλλο ζήτημα.